

Les Vinyes

Sant Martí d'Albars

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector nord-oest del terme municipal
Emplaçament A 750 metres per pista forestal a ponent de la carretera BV-4342, punt quilomètric 1'900

Coordenades:

Latitud: 42.05798
Longitud: 2.06508
UTM Est (X): 422642
UTM Nord (Y): 4656637

Classificació

Número de fitxa 08225 - 8
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Es conserva l'estructura i la majoria d'obertures originals.
Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA. 23728
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00010
Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte
Data de registre de la fitxa: dj., 21/09/2006 - 02:00

Descripció

Les Vinyes forma un conjunt arquitectònic compost per la masia de les Vinyes, la pallissa i la masia de les Vinyes Xiques. El conjunt està situat al nord-oest del nucli de la Blava prop del límit del terme municipal. La masia de les Vinyes és un edifici de mitjanes dimensions format per planta baixa, un pis i golfes, i bastit amb maçoneria de pedra irregular amb carreus de pedra treballada a les cantonades. La teulada és de doble vessant amb aigües a les façanes laterals.

La façana principal, orientada a l'est, es troba tancada per dues grans estructures agropecuàries adossades a cada extrem formant un estret passadís d'accés, tipus lliça, que tanca amb un portal principal emmarcat amb brancals de pedra i gran llinda de fusta. A la façana hi ha un portal emmarcat amb brancals i llinda de pedra bisellada amb la inscripció "17 IHS 54" i una creu de caravaca sobre la "H", i una abreviació a la part inferior formada per dues lletres "VA". Sobre el portal hi ha un arc de descàrrega de forma triangular format per dues lloses de pedra. A la dreta del portal hi ha una petita finestra emmarcada amb monòlits. Al primer pis hi ha dues finestres, destaca la de sobre el portal emmarcada amb brancals i llinda de pedra bisellada i ampit motllurat desgastat. A la llinda hi ha la data "MDCCLIV". A les golfes i al nivell de sota teulada hi ha dues petites finestres emmarcades amb monòlits.

La façana sud presenta un cos adossat perpendicularment que s'allarga a la façana est corresponent a una estructura d'ús agropecuari, i que mostra un portal d'arc rebaixat coronat amb maó. La resta de la façana presenta una finestra apaïsada emmarcada amb monòlits de pedra a la planta baixa. Al primer pis hi ha tres obertures: un balcó i dues finestres emmarcades amb brancals i llinda de pedra bisellada. A les golfes, seguint la mateixa disposició d'obertures que el primer pis, hi ha tres petites finestres emmarcades amb brancals, llinda i ampit de pedra.

La façana oest presenta a la planta baixa una finestra coronada amb maó pla. Al primer pis dues finestres emmarcades amb pedra treballada, la de la dreta amb pedra bisellada i la de l'esquerra protegida per una reixa de ferro forjat. A les golfes i a sota teulada hi ha dues petites finestres emmarcades amb monòlits. Uns metres endavant hi ha les corts construïdes amb maçoneria de pedra i teulada de doble vessant.

La façana nord forma un queixal a causa d'un cos que sobresurt. A la banda oest d'aquest queixal hi ha dues finestres, una a la planta baixa protegida amb reixa de ferro i una al primer pis emmarcades amb monòlits treballats. A la banda nord del cos hi ha quatre finestres: una a la planta baixa emmarcada amb monòlits treballats i protegida per un estripagats de ferro forjat; dues finestres al primer pis emmarcades amb pedra treballada, la de l'esquerra amb brancals i llinda de pedra bisellada i ampit motllurat, i la data de "1718" inscrita a la llinda; i una finestra a les golfes emmarcada amb monòlits bisellats i ampit motllurat. Es perllonga la façana cap a llevant sobresortint de la façana est amb una estructura d'ús agropecuari on hi destaquen dues finestres amb ampit rodó de pedra.

A la part oriental de la masia hi ha la pallissa, de dos pisos, construïda amb maçoneria de pedra i un pilar central d'obra, que tanca l'era de roca natural i la masia de les Vinyes Xiques. Aquesta és una casa de mitjanes dimensions construïda amb maçoneria de pedra i reformes de maó. Presenta cantonades diferenciades amb carreus treballats, teulada de doble vessant amb aigües a la façana principal, i una distribució força simètrica de les obertures les quals estan majoritàriament emmarcades amb maó. A la façana principal, orientada al sud, hi ha un gran portal central emmarcat amb brancals i llinda de pedra treballada, on hi ha la inscripció "Ano 1863". Les sis finestres de la façana estan emmarcades amb maó. A les golfes hi ha un porxo, amb barana de fusta, que ocupa la part central i orienta.

Observacions:

A uns metres al sud-oest de la masia hi ha un pou de glans i uns metres al nord de les Vinyes xiques una estructura que no s'ha identificat el seu ús amb murs de pedra i porta principal amb brancals de pedra treballada parcialment derruïda.

Història

La masia de les Vinyes es troba documentada l'any 1052, quan un tal Fruia dóna a Ripoll el mas de les Vinyes, situat dins la "vil·la d'Orriols". Les Vinyes, per tant, pertanyia al monestir de Ripoll, principal senyoria alodial de l'actual terme de Sant Martí d'Albars. També surt documentada com "lo mas Vinyes" en el fogatge de 1553 a la parròquia de Sant Martí d'Albars. La seva evolució al llarg del segle XVIII, amb reformes i remodelacions, es reflecteix en les dates que apareixen inscrites a les llindes d'algunes obertures com la de 1718 en una finestra i la de 1754 en el portal principal.

Bibliografia

IGLÉSIES, J., El fogatge de 1553. Estudi i transcripció, Dalmau, 1981

MASRAMON, R., El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà. Ajuntament de Prats de Lluçanès, 1990

MOLERA-FABRÉ, Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Sant Martí d'Albars, Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, 1984

